

ד"ר יוסף פלטי ז"ל - ו"השדה"

מאת יוסף מרגלית

ב 10-נובמבר 1998, כ"א במרחשוון תשנ"ט, הלך לעולמו ד"ר יוסף פלטי, והוא בן שמונים ושלוש שנים. "מר הגנת הצומח" מהתבגרותו עד ימיו האחרונים.

נולד בברלין ב-18 בפברואר 1915, במשפחה דתית. נוכח עליית הנאציזם עבר לאנגליה, בנערותו, למד אנגלית והשתלם בה, וכן בתחומי הגנת הצומח. בעלותו ארצה היה בתחילה בקיבוץ של "המזרחי", ואחר-כך באלונים. במגמה להתקדם במקצועו עבר לעבוד בסניף של "תעשיות כימיות ממלכתיות" (ICI) בארץ, ואחר-כך עבר להשתלם ולעבוד במרכז וולקני, במחלקה להגנת הצומח, כמומחה למחלות צמחים. תקופה מסוימת שימש כמנהל המחלקה (כיום - האגף) להגנת הצומח במשרד החקלאות.

במהלך שנות עבודתו הרבות פירסם שפע מאמרים, וכן היה שותף בספרים רבים. הוא היה אלוף בשיתוף-פעולה מדעי וספרותי: אחרון-אחרון - הספר הענק "מחלות צמחים בישראל", שיצא לאור אך לפני חודשים אחדים. כפי שצינתי בדברי ההערכה עליו בחוברת מס' 3 של "השדה" שנה זו, שותפים בספר זה שלושה עורכים שהוא אחד מהם, תשעה חברי מערכת ו-36 מחברים. יצוין, כי הספר הוכן ויצא לאור כאשר ד"ר פלטי כבר עבר גיל גבורות והיה ידוע חולי.

תחום מיוחד ומפואר במסכת חייו של דר פלטי הוא חלקו ב"השדה". מלבד התמדתו בהשתתפות בחומר מדעי והדרכתו, התנדב לשמש יועץ ורכז לירחון בתחום

הגנת הצומח, וכן היה המומחה ללשון האנגלית בתחום המקצועי החקלאי: הוא תירגם ובדק את תוכן העניינים של כל חוברת וכן את התמציות באנגלית כאשר צורפו כאלה למאמרים המחקריים. כל אלה, במשך עשרות שנים, ללא ציון שמו. אלה העניקו ל"השדה" מוניטין בין-לאומיים, וחוקרים ומומחים ברחבי העולם התעניינו ונעזרו ביודעי עברית כדי לרדת לפרטים.

בשנת 1974, משנפטר מנהלו הוותיק של "השדה" יצחק פישלר ז"ל, הביא פלטי לניהול את ידידתו מריון כהן; ובהמשך, להפצת הירחון, את חברו מנעוריו רפאל דגן ז"ל. שלושתם, ביחד ולחוד, פשטו ברחבי הארץ כדי להרחיב את מעגל המנויים, והגיעו לשיא של 8,000 מנויים ויותר. במקביל התרחב הירחון וקיבל בהדרגה צורה מודרנית.

חוב אישי, שאין ערוך לו, חייב אני לד"ר פלטי. משכנסתי לעבודה בשנת 1950 היה הוא לצדי, כל הזמן, כיועץ ומדריך ומקדם. הוא לא הסתפק בביקורת ובהדרכה בתחום הגנת הצומח ובשפה המקצועית האנגלית. הוא גם יזם ואיגן מבצעים מיוחדים כדי להרחיב את אופקי ביזמתו ובאירגונו נשלחתי לראשונה אל מחוץ לגבולות הארץ, לארצות מערב אירופה, כדי לעמוד על החקלאות שם, וכעבור שנים אחדות - גם לארצות הברית; ואין זה הכול.

בתולדות המחקר החקלאי והספרות החקלאית בישראל, יזכר לעד שמו של ד"ר יוסף פלטי כממריץ ומקדם, לפני הקלעים ומאחוריהם.